Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannecker*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 199. Braşov, Lunĭ-Marţĭ 10 (22) Septemvre 1896.

Disolvarea camerei ungare.

Evenimentul ḑilei este apropiata disolvare a camerei ungare. De vre-o două lunĭ se vorbesce mereu de acéstă disolvare. Oposiţia susţinea, că Banffy a pregătit pentru anul acesta alegerile prin falsificarea în stil mare a listelor electorale. Fiţĭ pe pace, rĕspundeau oficioşii, căcĭ guvernul nu simte nicĭdecum trebuinţa de-a face nouĕ alegerĭ încă în anul acesta, şi apoi mai sunt la mijloc şi serbările mileniului.

Aşa vorbiau ómenii lui Banffy pe câtă vreme acesta spera, că se va puté arangia şi esecuta în mod normal şi liniştit înoirea pactului, dela care atêrnă esistenţa cabinetului actual. S'au încurcat însĕ treburile prin forţarea din partea Austriei a postulatului pentru urcarea cvotei ungare.

Intr'aceea tóte încercările cabinetului Banffy, de-a întări şirurile majorităţiĭ, într'un chip séu altul, au rĕmas zadarnice din causa intransigenţei partidelor oposiţionale. Şi mai mult însĕ s'au încurcat iţele prin aceea, că nicĭ măcar pentru o prelungire provisorià a pactului, — a căreia necesitate se ivea ca un espedient spre a delătura o eventuală abḑicere a convenţiunei vamale şi comerciale austro-ungare, — Banffy n'avea nicĭ o garanţă. După cum sunt aḑĭ raporturile dintre partide în cameră, oposiţia putea sĕ împedece prin obstrucţiune şi o prelungire provisorià a pactului, până la termin, şi — ce era tot aşa de important — votarea budgetului pe 1897 încă înainte de încheierea anului curent budgetar.

Aşa, cel puţin, susţin oficioşii lui Banffy, ca sĕ arate, că acesta nu avea încătrău şi trebuia sĕ-şĭ ia refugiu la disolvarea camerei, dela care ar atêrna atât problema reînoirei pactului, cât şi aceea a votărei budgetului pentru anul viitor.

Oposiţiunea unguréscă a presimţit direcţiunea, ce-o vor lua-o lucrurile înlăuntru şi de aceea s'a şi aruncat de cu vreme în învălmăşéla agitaţiunei şi a luptelor electorale. Cu tóte acestea nu-i vine tocmai la socotélă prematura disolvare. Organul lui Apponyi pretinde şi acum, că monarchul încă n'a hotărît definitiv asupra propunerei baronului Banffy relativ la disolvarea camerei, dér concede, că acéstă hotărîre va urma aprópe sigur în primele ḑile ale lunei lui Octomvre.

Semn, că disolvarea este în ajun, sunt şi espectorările organului nemţesc al guvernului dela 20 Septemvre, care vorbesce de nisce „fapte, ce nu se mai pot rĕsturna" şi a căror consecuenţă, dă sĕ cunoscă, că trebue sĕ-o pórte cu supunere şi aceia dintre deputaţii „liberalĭ", carĭ încă nu sunt pregătiţĭ la buchelar pentru noua campanià electorală şi ar fi dorit sĕ li-se mai lase puţin timp.

'I-se cântă dér dietei actuale deja chiar din partea organelor lui Banffy vecĭnica pomenire.

*

Pentru noi Românii este indiferent, déca dieta actuală va fi disolvată cu o săptĕmână-două mai curênd orĭ mai târḑiu. Ceea ce însĕ ne importă este, că în urma acestei disolvărĭ şi în faţa alegerilor pentru noua dietă, şi noi Românii trebue sĕ ne mişcăm cu, scop de-a afirma posiţiunea nóstră de drept în acest stat, atât de mult alterată prin sistemul de faţă asupritor.

Cum ne găsesce însĕ pe noi critica situaţiune? Unde şi în ce hal am ajuns de-o parte prin greşelile şi slăbiciunile nóstre, de altă parte prin urmăririle şi atentatele violente ale adversarilor naţiunei nóstre?

Etă întrebarea cea mare, ce trebue sĕ preocupe aḑĭ pe tot Românul de bun simţ!

Disolvarea şi cestiunea pactului.

Despre *consiliul de miniştri comun*, ce s'a ţinut Vinerĭ în Viena şi pentru care a venit br. Banffy anume dela Pesta scrie „*Neue Freie Presse*" între altele:

In consiliul de miniştri comun de erĭ ca şi atuncĭ în ajungul plecărei impĕrătului la manevrele din Galiţia, se vede că s'au discutat şi lucrurĭ, carĭ stau în legătură cu situaţiunea tot încă nu prea liniştitóre din Orient, care impune contelui Goluchowsky datoria sĕ fiă în afară cu ochii în patru şi înăuntru sĕ rĕmână în strict contact cu ambele guverne.

Dér şi cu miniştri austriacĭ în deosebĭ a conferit br. Banffy. Şi în aceste convorbirĭ a fost vorba de nu mai puţin importanta cestiune *a reînoirei pactului austro-ungar*.

De atâtea orĭ s'a anunţat, că acest pact ar fi „perfect" şi étă, că tot acolo stăm, unde am stat la început... Credinţa, că pactul va fi votat încă de actualele parlamente în Viena şi Budapesta a fost o rĕtăcire şi de aceea s'a ḑis aicĭ în Viena, că trebue sĕ se aibă în vedere un provisoriu ca sĕ se evite fatala anunţare (abḑicere) a convenţiunei vamale şi comerciale.

Dér de atuncĭ prospectele pactului au devenit şi mai rele. Nicĭ de gândit nu este a puté dobêndi un provisoriu dela parlamentele actuale, cel puţin în Ungaria, nu. Acolo, adecă guvernul a ajuns cu încetul la cunoscinţa, că oposiţiunea chiar şi votarea unei prelungirĭ provisorie a convenţiunei vamale şi comerciale, ar împedeca-o prin obstrucţiune, şi de aceea s'a decis guvernul unguresc, de-a se folosi de un mijloc radical în contra năcazurilor parlamentare şi *de-a disolva dieta renitentă.*

Acéstă disolvare, se ḑice, că se va face în jumĕtatea primă a lunei Octomvre, nouĕle alegerĭ vor fi imediat orênduite, şi deóre-ce pentru sĕvêrşirea lor sunt de lipsă, după legea electorală ungurésca, 40 de ḑile, póte în cas favorabil sĕ se adune noua dietă ungurésca la mijlocul lui Noemvre. Dela compunerea acestei diete vor atêrna apoi hotărîrile ulteriόre ale guvernelor austro-ungare.

Atâta însĕ este sigur, că până la acest termin, aşa déră până cam la şése sĕptĕmânĭ înainte de espirarea terminului de anunţare (abḑicere) a convenţiunei (31 Dec. 1896) *sunt tóte drumurile închise, carĭ ar puté duce la o regulare a raporturilor economice ale celor două părţĭ a monarchiei*, fiă definitivă, fiă şi numai provisorià.

* * *

Numita fóiă vieneză arată apoi, că în cele din urmă lucrurile vor ajunge acolo, încât nu va puté sĕ fiă evitată abḑicerea reciprocă a tractatului de vamă şi comercial dintre Austria şi Ungaria.

Un resultat, în adevĕr, de plâns şi o posomorîtă privelisce în viitor, care şi aşa nu-i promiţător! — esclamă „N. Fr. Presse". — Orisontul estern înnorat înăuntru, pe cât ne ajunge privirea, lupte electorale, ce se pórtă cu cea mai mare esacerbare, în partea nóstră de dincóce cu deosebire pregătirea partidelor retrograde, şi în mijlocul acestui chaos rĕsună urîtul cuvênt despre *monarchia cu termin de abḑicere.*

* * *

Ministerul Badeni — continuă „Neue Freie Presse" — se póte mângăia, că rĕspunderea formală pentru situaţia acésta cade asupra guvernului unguresc şi asupra dietei ungurescĭ. Pentru Austria însĕ, acésta nu este nicĭ o mângăiere.

Cea mai mare imputare pentru modul cum s'au condus până acuma tratările privitóre la reînoirea pactului este, că au lăsat sĕ ajungă lucrurile acolo, încât sĕ nu mai fiă timp ca sĕ se stabilésca o înţelegere între parlamente şi sĕ devină inevitabilă abḑicerea convenţiunei vamale şi comerciale.

Astăḑĭ s'a întrunit deputaţiunea ungurésca a cvotei spre a rĕspunde la al doilea nunciu al deputaţiunei austriace, şi rĕspunsul ei este: Nu! Ungaria nu primesce nicĭ un fel de urcare a cvotei, nicĭ nu vré sĕ între în vorbă despre ea. Tóte tratările dintre guverne s'au întemeiat pe presupunerea, că deputaţiile se vor uni asupra cvotei, dér astăḑĭ nu suntem nicĭ măcar la începutul împlinirei acestei presupunerĭ.....

Décă guvernele din Viena şi din Pesta au fost convinse, că învoielile lor şi cvota sunt legate de olaltă, atuncĭ ar fi trebuit cel puţin sĕ grăbésca lucrurile, ca sĕ n'ajungă tocmai la terminul critic.

....Contele Badeni póte sĕ-şĭ spele aḑĭ mânile în nevinovăţiă. El n'are nicĭ o rĕspundere pentru că se disólvă dieta ungurésca şi pentru că printr'asta pactul stag.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Suveranii la masă.

De *Th. V. Gall.*

Tocmai cei mai marĭ de pe pămênt se disting printr'o cumpĕtare mare în mâncare şi bĕutură, preferind totdeodată cele mai simple bucate. Bĕtrânul împĕrat Wilhelm trăia aşa de simplu, ca şi cel din urmă supus al marelui sĕu imperiu. Nu-i plăceau nicĭ bucatele luxuóse, nicĭ vinurile tarĭ şi scumpe. Mare preţ punea el, cu deosebire în anii din urmă, pe supă pregătită din carne de galiţe. Este cunoscută simplicitatea împĕratului Frideric III. Prefera mai bine sĕ fumeze, decât sĕ mănânce cea mai delicată mâncare.

Impĕratul Wilhelm II, în ceea ce privesce masa, sémĕnă în general strămoşilor sĕi. Monarchul german mănâncă bucuros stridii şi peşte. Ii mai place apoi şunca cu ouĕ şi pismeţii, pe carĭ îi aduce din Anglia, apoi friptura de viţel cu cartofĭ. Impĕratul bea mai bucuros bere, fără însĕ a refusa vinul şi şampania spumegĕtóre. Impĕrătésa Friderik e o partisană declarată a bucătăriei englese, afară de aceea îi plac prăjiturile.

In palatul Hofburg din Viena se găteso bucate vienese. Puţine mese princiare esistă carĭ sĕ fiă atât de luxuóse ca cea din Viena, cu tóte acestea împĕratul Francisc Iosif e fórte cumpĕtat. Ii place mai cu sémă o supă bună de galiţe. Regina Spaniei are preferinţă pentru bucătăria vienesă.

Principesa Maria, viitórea regină a României, a întrodus deja în Bucurescĭ bucătăria englesă. Regelui Carol îi plac ouĕle gătite cu slănină, ca şi rudei sale împĕratului Germaniei.

Impĕratul Nicolae II mănâncă bucuros roastbeef. Rĕposatul împĕrat Alexandru III prefera bucătăria francesă. Şeful bucătăriei sale era un Frances din Alsaţia. Alexandru III, îndată ce se scula din pat, bea un ceiu şi mânca oue, şuncă şi o bucată sdravĕnă de roastbeef. Inainte de améḑĭ mânca bulion, cotlete de viţel, friptură rece de pui şi vênat. Apoi bea trei cescĭ de cafea fórte tare. Ţarului nu-i plăceau dulceţurile şi prăjiturile. După améḑĭ mânca o porţiune bună de orez cu lapte. Séra lua un ceaiu cu pismeţĭ.

La curtea din Londra se mănâncă multă carne şi se beau vinurĭ bune. Regina Victoria mănâncă şuncă, pe care o aduce din Şpania, bea bere. O mare predilecţiune are pentru cartofĭ. Ca desert mănâncă nucĭ. Mai înainte bea regina şi câteva păhare de vin de Bordeaux şi de şampanià, dér, la intervenţia medicilor, renunţă şi acum se mulţămesce cu wisky disolvat în apă.

Cea mai escelentă bucătăriă se ḑice că e la curtea ducelui de Baden. Marea ducesă pregătesce o cafea escelentă şi adecă, după obiceiul rusesc, într'un vas de aur şi nikel.

Deja încă în palatul părintesc din Berlin, pe când era principesă Luisa de Prusia, marea ducesă avea o deosebită aplecare spre gospodăriă.

Regina Margareta de Italia mănâncă bine şi luxuos; la fiă-care prânḑ, bucătarul ei trebue sĕ inventeze un nou fel de bucate.

Tacâmurile sunt de aur. In Quirinal se mănâncă bucuros o „friptură" din ficat de galiţe şi créstă de cocoşĭ. Bucătăria Papei e fórte simplă. Pontificele roman se scólă fórte de timpuriu, după misă bea o cafea cu lapte. La prânz mănâncă supă, friptură, póme şi un singur pahar de vin de Bordeaux.

U.

nézĕ. Intru cât acésta este o nenorocire, imputarea că a pricinuit'o se cuvine baronului Banffy. Care dintre cei doi miniştri-preşedinţĭ însĕ va fi servit ţĕrii sale mai bine, acésta o va arăta viitorul"....

CRONICA POLITICĂ.

— 9 (21) Septemvre.

Vinerea trecută se ţinù în Viena o **conferenţă ministerială** sub preşedinţia monarchului, la care lucră parte ministri comunĭ Goluchowsky şi Kallay şi miniştri-preşedinţĭ Badeni şi Banffy. „*Fremdenblatt*" anunţă, că presenţa ministrului-preşedinte Banffy în Viena stă în legătură cu *disolvarea camerei ungare*, ce se va face în luna viitóre, ér nouĕle alegerĭ se vor fixa pe mijlocul lunei Noemvre. Oficiosul ungar „*Nemzet*" combate afirmările lui „Fremdenblatt", ḑicênd, că parlamentul ungar are încă sĕ se ocupe cu multe cestiunĭ însĕmnate şi disolvarea camerei nicĭ intr'un cas nu s'ar putè face aşa curênd.

*

Alaltăerĭ ţinù **deputaţiunea cvotei ungare** o şedinţă sub preşedinţia lui Coloman *Szell*, la care luară parte miniştri *Banffy*, *Lukacs* şi *Josipovicĭ*. Se primi nunţiul referentului *Falk*, esprimându-se dorinţa, ca acesta sĕ fiă ultimul nunţiu scripturistic. La interpelarea deputatului *Horanszky* privitor la atitudinea guvernului în cestiunea cvotei, ministrul-preşedinte Banffy rĕspunse, că în înţelesul legii mai întâiŭ au de-a face în acéstă cestiune propunerile lor *delegaţiunile*, şi numai în rêndul al doilea *guvernele*. Decĭ pănă când deputaţiunile delegaţiunilor nu-şĭ vor fini lucrările şi până când deputaţiunea ungară are în vedere numai interesele ţĕrii, guvernul se declară *înţeles cu tendinţele ei*.

*

Privitor la visita **monarchului nostru în România**, ḑiarul „*Magyar Hirlap*" scrie un prim-articol, în care accentuând decadenţa politicei esterne austriace faţă cu statele balcanice, ḑice între altele următórele: „Am ajuns acolo, că influinţa călĕtoriei regelui ungar în România nu va fi alta, decât a unui *turist distins*. Sĕ nu ne amăgim: înzadar face ministrul de esterne actual totul, pentru de-a recuceri vada monarchiei nóstre în Orient; *nicĭ în România, nicĭ în statele balcanice nu mai avem trecere*. In Serbia calcă în picióre stégul maghiar, în România nu aflăm nimic din lucrurile seriόse promise de Andrassy". Tot numitul ḑiar anunţă, că *agenţĭ de ai consulatului rusesc* din Bucurescĭ umblă dela casă la casă, şi cu banĭ voiesc sĕ insceneze un *scandal cu ocasiunea primirei împĕratului austriac*. Dealtmintrelea bine se scie că Iuliu Horvath, redactorul-şef al lui „*M. H.*" tot agenţĭ ruşĭ vede pretutindenĭ, chiar şi în Ardeal, şi tot de ruble viséză, pe carĭ acei agenţĭ le dau Românilor!

*

Ḑiarul sêrbesc „*Zastava*" din nou se ocupă cu cestiunea, că óre la ce partidă sĕ se alăture **Sêrbii la proximele alegerĭ**. „Pentru partidul guvernamental" ḑice numita fóiă „numele sêrbesc, limba sêrbéscă, biserica şi scóla sêrbéscă îi sunt un spin în ochĭ. Ideia de stat maghiară, representată de guvern, este mormêntul Sêrbilor, şi cine voiesce sĕ trăéscă, nu se póte alia cu duşmanii sĕi. Apponyi şi partidul naţional cunosc numai o naţiune politică unitară ungară, şi până ce Apponyi nu clarifică ce înţelege el sub acésta, Sêrbii din Ungaria nu-l pot sprigini. Cu Ugron şi fracţiunea sa, în urma celor întêmplate în trecut, e eschisă orĭ-ce alianţă. Rĕmâne decĭ partidul poporal, care dintre tote partidele ungare este cea mai prevenitóre. Partidul acesta nutresce intenţiunĭ bune (?) faţă cu naţionalităţile. Noi Sêrbii numai în casul acela putem întra în pertractărĭ cu una séu altă partidă oposiţională, décă respectiva partidă va oferi garanţii corĕspunḑĕtóre, şi încă nu numai nouĕ Sêrbilor, ci şi celorlalte naţionalităţĭ.

Călĕtoria monarchului nostru în România şi br. Desideriu Banffy.

Corespondentul din Viena al ḑiarului „*Alkotmány*" a avut o convorbire cu un magnat maghiar, care a ocupat mai înainte un post însĕmnat, astăḑĭ însĕ nu mai face parte din corpul diplomatic. Étă enunciările amintitului dignitar maghiar:

Majestatea Sa va călĕtori peste câte-va ḑile la Bucurescĭ, şi visita acésta este un însĕmnat eveniment politic, mai ales cu privire la politica internă a Ungariei. Deja înainte cu doi anĭ s'a luat în cercurile din Viena hotărîrea, că influinţa monarchului nostru asupra regelui român trebue folosită pentru de-a atrage România în tripla alianţă. S'au ivit însĕ două piedecĭ diferite.

Cea dintâi piedecă a fost împrejurarea, că contele *Kalnoky* a luat asupră-şĭ anumite angagiamente faţă cu politica orientală, şi de aceea trebuia aflat un alt om, care sĕ nu fiă legat cu nimica. Mai acomodat pentru acésta s'a aflat contele *Goluchowski*, care, ca prietin bun al regelui Carol, adese-orĭ părtinise politica acestuia faţă cu părerile lui Kalnoky, pentru ce şi fù silit sĕ se retragă în disponibilitate. Când veni apoi sĕ fiă numit Goluchowski ministru de esterne, trebuì sĕ se afle o modalitate de-a face ca şi Maghiarii, carĭ erau cam reservaţĭ chiar din motivele de mai sus faţă cu el, sĕ aprόbe numirea lui, şi acésta sĕ apară ca o *victoriă a partidului şi guvernului liberal*. Spre scopul acesta s'a înscenat conflictul Banffy-Kalnoky, şi diplomaţii vienesĭ rîdeau de naivitatea lui Banffy, pe care ei nicĭ când nu'l luară în *serios*, fiind el o *capacitate comitatensă*, care nicĭ-odată nu póte sĕ stea pe un astfel de nivou diplomatic, încât sĕ pótă rĕsturna pe un ministru de esterne.

Astfel cursa a succes; parlamentul maghiar a salutat cu bucuriă pe Goluchowski, neaccentuând prietinia sa cu Românii, şi Banffy se fălea publice că el a trântit pe Kalnoky.

Acuma Banffy începù a politisa şi cu Goluchowski, dér i-se dete a înţelege, ca în cestiunile esterne sĕ céră informaţiunĭ directe dela Majestatea Sa, şi de atuncĭ Banffy îl lasă în pace pe Goluchowski şi îşĭ capĕtă informaţiunile şi îndrumările direct dela monarchul.

A doua piedecă pentru încheiarea prieteniei între monarchia nóstră şi România a fost *cestiunea Românilor ardelenĭ*.

Opinia publică a României îi privesce pe Românii ardelenĭ ca *asupriţĭ de guvernul ungar*, se intereséză viu de sórtea lor, şi se póртă cu mare antipatiă faţă cu Maghiarii din Ardeal.

Regele român cu fiă-care ocasiune se nisuesce a convinge pe poporul sĕu, că *plângerile Românilor ardelenĭ se pot uşor sana;* şi fiă-care guvern român accentuéză faţă cu diplomaţii austriacĭ şi maghiarĭ, că prin *concesiunĭ locale* s'ar putè uşor crea o bună înţelegere între Românii şi Maghiarii ardelenĭ.

Pot afirma din isvor sigur, că monarchul nostru *are cunoscinţă* despre acele concesiunĭ locale, pe carĭ în România le ţin de lipsă pentru împăcarea Românilor cu Maghiarii. Acele concesiunĭ locale se refer singur şi numai la administraţiă, afară de un punct, care, corĕspunḑĕnd simţĕmintelor religióse ale poporului român, pretinde „revisuirea legilor bisericescĭ" şi astfel e îndreptat în prima liniă contra neconfesionalităţii şi contra căsĕtoriei civile obligatóre. Până când nu se va face în parlament acéstă revisuire, până atuncĭ nu póte fi vorbă de o împĕcare, ci numai de crearea unui „*modus vivendi*", şi şi acesta în casul, décă din incidentul călĕtoriei monarchului nostru în România, Românii ardelenĭ vor fi liniştiţĭ că coróna eventual va părtini idea „revisuirei legilor bisericescĭ".

Românii, atât cei din România cât şi cei din Ardeal, sciu, că influinţa corónei asupra raporturilor parlamentare din Ungaria este atât de mare, încât mai curênd séu mai târḑiu ea va *libera pe alegĕtorĭ de sub terorismul partidului liberal şi al pressei jidane*.

In cestiunea conferenţei interparlamentare.

D-l *V. A. Urechiă*, preşedintele grupului român al reuniunii interparlamentare, a primit următórele scrisorĭ interesante, pe carĭ le reproducem după „Românul":

I.

Praga, 12 August 1896.

D-le Urechiă!

Am onóre a vĕ face cunoscut — drept rĕspuns onor. d-vóstră epistole — că membrii cehĭ din conferenţa interparlamentară se vor abţinè dela orĭ-ce participare la conferenţa interparlamentară, ce se va ţinè anul acesta la Budapesta, în conformitate cu decisiunea d-vóstră (a grupului român).

Primiţĭ etc. *Dr. Herold.*

II.

Praga, 15 August 1896.

Conform dorinţei ce a-ţĭ exprimat prin epistola d-vóstră dela 2 August a. c., am onóre a vĕ însciinţa şi eu şi amicii mei, deputaţĭ cehĭ, — că, vĕḑênd situaţia detestabilă, ce guvernul unguresc face Românilor, Sêrbilor, Saşilor şi în deosebĭ Slovacilor, nu vom participa nicĭ noi la a VII a conferenţă dela Budapesta, în o ţéră în care, cu tótă legea naţionalităţilor din 1868, drepturile naţionalităţilor menţionate nu sunt respectate.

Comitetul executiv al Národni Strana Svobodomyselná m'a însărcinat sĕ comunic biuroului interparlamentar dela Berna şi d-vóstră, acéstă a nóstră declaraţiune de absenţiune dela orĭ-ce participare la lucrările conferenţei a VII-a, care se va ţinè la Budapesta, la 23 Septemvre.

Primiţĭ, etc. Inginer *Ioan Kaftan.*
deputat la Reichsrath, deputat la dieta regatului Boemiei.

III.

Viena, 23 August 1896.

„Am onóre a vĕ vesti, că nicĭ eu şi nicĭ unul din partisanii mei, nu vor lua parte la conferenţa dela 23 Septemvre, la o sĕrbare, care în adevĕr n'are alt scop, decât de a oprima pe toţĭ cei carĭ nu sunt Maghiarĭ".

Dr. Karl Lueger.

SCIRILE ḐILEI.

— 9 (21) Septemvre.

La serbările deschiderei Porţilor de fier. S'a decis în mod definitiv ca M. Sa Regele Carol al României sĕ fiă însoţit la inaugurarea Porţilor de fier de d-nii Dim. Sturdza, general Vlădescu, general Pencovicĭ, membru în comisiunea europeană a Dunării, I. Kalinderul, colonel Prboiianu, colonel Manu, maior Georgescu, adjutanţĭ regalĭ şi Mişu, directorul diviziei politicei dela ministeriul afacerilor strĕine. In acela-şĭ timp vor pleca la inaugurare d-nii baron Aehrental, ministru plenipotenţiar al Austriei, baron Czikánn, consul austriac în Galaţĭ, baron Mike, consul austriac în T. Severin, colonel Trotter, membru în comisiunea europénă a Dunării. Pe vaporul „Francisc Iosif", care în ḑiua de 27 c. va trece primul prin canalul Porţilor de fier se vor afla, afară de cei trei monarchĭ şi suitele lor, următorii: cei 6 ambasadorĭ vienesĭ ai statelor, carĭ au fost representate la congresul din Berlin; ambasadorii român şi sêrbesc: trei miniştrii românĭ şi doi sêrbescĭ; ambasadorii austriacĭ din Bucurescĭ şi Belgrad; miniştrĭ comunĭ Goluchowski, Krieghammer şi Kallay; 9 miniştrĭ austriacĭ şi 10 ungarĭ; Banul Croaţiei, preşedintele curţii de compturĭ; preşedinţii camerilor austriace şi ungare, episcopii Deseroffy, Zmejanovicĭ şi Popea, precum şi vicarul capitular Pop: episcopii evang. Sarkamy şi Kiss; şi in fine şeful conducerei tehnice, consileriul Wallandt. Pentru serviciu de onóre vor fi numiţĭ pe lângă Regele Carol al României: locotenentele-mareşal Pokorny şi colonelul Wischinca; pe lângă Regele Serbiei: generalul Weis şi majorul Wernhardt: comandant de staţiune în Orşova va fi generalul Hoffmann, ér în Mehadia generalul Conte Corti.

—o—

Incă un condamnat pentru agitare. Sâmbăta trecută s'a pertractat în Sibiiu un nou proces pentru „agitare", intentat contra d-lui învĕţător *Petru Onea* din Almaşul mare. D-sa a fost acusat din partea a doi gendarmĭ, că cu ocasiunea reîntórcerei d-lui Dr. Raţiu dela procesul Memorandului ar fi strigat la gara din Sibiiu: „Sĕ trăéscă Dr. Raţiu". Acusatul, cum spune „Tribuna", a declarat, că dênsul nicĭ n'a fost măcar la gară; gendarmii de-asemenea au declarat, că nu sciu tocmai sigur, décă d-l Onea a fost acela, care a strigat, dér sémĕnă (sic!) cu acela. După acestea — ḑice „Tribuna" — luà cuvêntul apĕrătorul, d-l *Dr. A. Frâncu*, care cu argumente solide pledà pentru neninovăţia acusatului şi cerù achitarea lui. Cu tóte acestea însĕ, tribunalul îl declară vinovat, osândindu-l la *8 ḑile temniţă ordinară şi purtarea cheltuelilor de proces*. Recurs nu s'a insinuat nicĭ dintr'o parte.

—o—

Nazarenismul şi armată. In Ungaria, mai ales însĕ în „Alföld", nazarenismul se lăţesce pe ḑi ce merge. La Seghedin de esemplu, numĕrul nazarinenilor a crescut aşa de tare, încât comuna, după cum raportéză foile unguresci, s'a vĕḑut îndemnată a înfiinţa pentru ei un cimiteriu separat. E interesant însĕ, că doctrinele acestei secte stau în conflict direct cu armata. Nazarineanului nu-i este permis sĕ ia arma în mână, deórece „tot cel ce ridică sabia, de sabiă va muri". Doctrina acésta a nazarinenilor le dă mult de lucru autorităţilor militare, deórece ei mai prefer sĕ sufere câte 5—6 anĭ în temniţă, decât sĕ pună mâna pe armă. In temniţele militare din Arad se află actualmente mulţĭ nazarinenĭ în urma acésta. La Arad cu ocasiunea recrutărilor din tómna acésta, încă s'au aflat ḑece tinerĭ, carĭ n'au voit sĕ pună mâna pe armă ḑicênd, că „nu le permite legea lor" sĕ facă acésta. Deórece după legile militare ei prin acésta cad sub grea pedépsă pentru vătĕmarea dirciplinei, tribunalul militar va avé sĕ-i osândéscă ḑilele acestea. Caracteristic e, că toţĭ aceştĭ tinerĭ sunt reserviştĭ, carĭ după ce au servit trei anĭ la miliţiă s'au dus acasă, acolo au trecut la nazarenism şi astfel chiămaţĭ acum la serviciu de arme, refusă a lua arma în mână

—o—

A. S. R. ducele Alfred de Saxa-Coburg a sosit Sâmbătă la Sinaia. Dela gara Predeal, unde Majestăţile Lor Regele şi Regina, principele Ferdinand şi principesa Maria, persónele oficiale şi un numĕros public a întêmpinat pe ilustrul óspe, Ducele s'a urcat în trenul special, care i-se preparase şi a sosit la Sinaia, unde un mare numĕr de domnĭ şi dómne din societatea alésă aştepta pe Alteţa Sa. Ducele de Coburg a luat loc în trăsura regală cu Majestăţile Lor Regele şi Regina, şi au pornit la castelul Peleş, urmaţĭ de Principii moştonitorĭ.

—o—

„Liga Naţională". In curênd va apare ḑiarul „*Liga Naţională*" sub direcţia d-lui I. C. Grădişteanu. Colaboratorii acestui organ vor fi între alţii d-nii M. Vlădescu, Anghel Demetriescu, Aurel C. Popovicĭ, Neniţescu şî alţii.

—o—

Manevrele francese. Vinerea trecută a fost la Angouleme revista, care a terminat manevrele francese. Au asistat d-nii Felix Faure, generalul Billot şi d. Méline. Cu tóte oboselile marĭ ale manevrelor, totuşĭ defilarea a fost minunată. Nicĭ o urmă de oboseală nu se vedea pe faţa trupelor, carĭ au defilat în mijlocul strigătelor de: Bravo; Trăiască Francia! Trăiască armata! Cu ocasia manevrelor, colonelul turc Sabit Bey, locotenentul-colonel sêrb Radschisch şi maiorul grec Constantinides, au fost numiţĭ ofiţerĭ ai Legiunei de onóre.

—o—

Esamenul de maturitate verbal, supletor şi de emendare, la şcóla comercială superióră gr. or. română din loc, s'a ţinut în 7 (19) l. c. sub presidiul d-lui protopop Vasile *Voina*, ca comisar consistorial, şi în presenţa representanţilor guvernului, a d-lui Nicolae *Putnoky*, ca representant al ministeriului de culte şi instrucţiune publică, şi d-lui Francisc de *Koós* ca representant al ministeriului de comerciu. La acest esamen au fost admişi 9 şcolari, dintre carī 7 s'au declarat maturī, ér 2 s'au respins pe un an.

—o—

Sfinţire de biserică. „Biserica şi Şcóla" din Arad spune, că P. S. S. părintele Episcop diecesan *Ioan Meţian* a plecat Sâmbătă la comuna Parţa din protopresbiteratul Timişorii pentru a efeptui actul sfinţirii bisericei nou zidite acolo.

—o—

La seminarul diecesan din Arad suninscrişī pentru anul şcolastic curent în despărţĕmêntul teologic 48 de elevī, ér în despărţămêntul preparandial 140 de elevī. In cursul pregătitor preparandial sunt înscrişī 33. In şcóla elementară de model instituită pe lângă preparandia de acolo sunt înscrişī 58. *La olaltă 279.*

—o—

Din Bucurescī primim scirea, că d-l inginer la căile ferate române, *Octavian Pop*, este numit cu diua de 1 Octomvre c. şef de secţiă cu reşedinţa în Slatina.

—o—

Membrii societăţii de lectură a elevilor dela **„Institutul preparandial" din Blaşiŭ**, întrunindu-se în 13 l. c. sub conducerea d-lui preşedinte Ioan F. Negruţiu, şi-au ales ca funcţionarī ai societăţii pe următorii: vice-preşedinte George Vasu ped. c. III; notar Paul Puşcar p. c. III; cassar Nicolau Dumitru p. c. II; bibliotecar Ilariu Popescu p. c. III; archivar Coriolan Madincea p. c. III; Redactor al foii pedagogice „Speranţa" Manase Lajoşiu p. c. III; ér ca membrii colaboratorī Ioan Stanciu p. c. III; Nicolau Boier p. c. III; Gavrilă Trenca ped. c. III; Nicolau Boier ped. c. II; Emanoil Comanescu p. c. II şi Silviu Pauleti ped. c. I.

—o—

Viile dela Drăgăşanī. In urma ploilor din dilele trecute, starea viilor din Drăgăşanī (România) s'a îmbunătăţit în mod simţitor. După cum anunţă diarele din România, recolta promite a fi abundentă şi de o calitate superióră.

—o—

Petrecere în Gherla. Tinerimea română din Gherla invită la petrecerea filantropică, care se va ţinea acolo în diua de 26 Sept. n. c. în ospĕtăria d-lui Iosif Boca. In timpul pausei se va da un concert român; după concert se va juca „căluşerul". Intrarea de persónă 60 cr. Inceputul la 7 óre séra. Suprasolvirile se vor chita pe cale publică. Bilete se pot procura la casa d-lui Iosif Boca.

—o—

Cursele de biciclişti, ce s'au arangiat ierī din partea reuniunei bicicliştilor din Braşov, au fost interesante. Cursele s'au făcut dela restaurantul Zell din Dĕrste pe drumul către Braşov şi îndĕrĕt. La restaurant, unde concerta musica militară, fiind de faţă un public fórte mare, câte trei biciclişti, carī se întreceau mai întâiu şi carī, prin urmare, câştigau prin acésta premiul, erau întîmpinaţī cu urărī sgomotóse. La cursa dintâiu (de 6000 metri) au fost premiaţī dnii: A. Krauss, R. Depner şi I. Slaminek. La cursa a doua (de 10,000 m.) primul premiu la obţinut d-l Ios. Kolbe, care a fost decorat şi cu medalia; al doilea G. Schwarz, ér al treilea Fr. Lurtz. La cursa III (4000 m.) au fost premiaţī: C. Friedrich, W. Ziegler şi O. Wetzel.

Turburările din Turcia.

Privitor la Turburările din Turcia scirile cele mai nouĕ sosite prin fir telegrafic sunt următórele:

Sunt dovedī, că panica produsă cu ocasia ultimelor turburărī din Constantinopol era o *înscenare a poliţiei*, pentru a dovedi agitaţia armenéscă şi a justifica urmăririle turcescī.

Lui *„Morning Post"* i-se anunţă, că marele Vizir ar fi cerut *dimisiunea ministrului poliţiei* în urma ultimelor măcelurī, declarând, că în cas de refuz va dimisiona el; Sultanul n'a vrut nicī sĕ concediéze pe ministrul poliţiei, nicī sĕ priméscă dimisiunea marelui Vizir.

„Corespondenţa Politică" primesce din Salonic scirea, că sĕptĕmâna trecută s'au dat *două lupte între trupele turcescī şi insurgenţī;* aceştia din urmă au fost împrăştiaţī. Sultanul a dat ordin comandantului Macedoniei meridionale sĕ trateze pe toţī insurgenţii după legile resbelului. Prisonierii făcuţī în luptele sus-menţionate vor fi transportaţī la Salonic şi trataţī conform ordinelor Sultanului.

Se anunţă din Constantinopol *„Agenţiei Reuter"* că poliţia a descoperit într'o casă armenéscă din Scutari *bombe, materii explosibile şi hârtii.* S'au făcut mai multe arestărī.

Corăbiile italiene „Sardaigne" „Euridyce" şi „Sicilia", au fost detaşate dela flota de manevre. Diarele dic, că aceste corăbii vor merge în golful Salonic séu în baia Besika.

Ultimatul

Comitetului revoluţionar armean.

Comitetul revoluţionar armean, a adresat, precum scim, de curênd o scrisóre tuturor ambasadorilor marilor puterī din Constantinopol. Acésta scrisóre conţine ameninţărī şi se presentă ca un fel de ultimat. Ea este litografată şi pórtă subscrierea: *In numele poporului armean. — Comitetul Hinceachiştilor.*

Ĕtă-o din cuvênt în cuvênt:

Excelenţă,

In urma unei manifestaţiunī, care avea dreptă ţintă sĕ aducă aminte Puterilor esecutarea reformelor în Armenia, mii de Armenī au fost jefuiţī şi ucişī în timp de 48 de óre.

Nemulţămit nicī cu aceste represalii sângeróse, Palatul îşī urméză şi până acum opera de distrugere prin arestărī şi surghiunirī. Fiă-care casă din Capitală şi din suburbii e rĕscolită, şi fiă-care stradă e supraveghiată de agenţī civilī.

Sub simpla acusare, că nu sunt părinţī de familiă, Armenī de tóte vîrstele şi chiar şi femei, sunt arestaţī, duşī în închisorī, jefuiţī de banii lor şi imbarcaţī pentru locurī necunoscute.

Representanţii puterilor *érăşī dau mână de ajutor Palatului la acéstă acţiune* şi sub pretextul de a pădi de mórte pe Armenī, *ajută la gonirea lor din Constantinopole.*

Ei ne spun pe faţă, orī ne dau a înţelege, că guvernele lor sunt hotărîte, în interesul păstrării păcii europene, a jertfi causa nóstră.

E totuşī clar, că Puterile pot obţine orī-ce la Palat, décă procedéză de comun acord şi energic.

Desbinate prin conflicte de interese, cărora subordinéză fără nicī o justificare mórtea nóstră, Puterile devin mingea de joc a unei coterii de hoţī şi ucigaşī, care a făurit planul sĕ nimicéscă naţiunea armeană.

Ca agricultorī, comercianţī, industriaşī, medicī, avocaţī, ómenī de sciinţă şi de muncă, în scurt ca naţiune, ridicăm glasul nostru (şi temeţi-vĕ, ca el sĕ nu găséscă cum-va ecou în straturile muncitorilor din ţéra nóstră) şi vĕ somăm, ca, în lupta neegală ce ducem contra asupritorilor noştri, sĕ vĕ punetī pe partea propagatorilor civilisaţiunii şi contra acelora, pe carī i-aţī vĕdut la lucru în vilaiete şi în Capitală.

Soldaţī, agenţī ai Palatului, preoţī şi vagabondī s'au unit ca sĕ jertféscă Dumnedeului lor sânge creştinesc şi sĕ ruineze într'o singură nópte rêndul unei muncī seculare.

La succesul causei armenescī nu e interesată numai onórea Europei, ci şi siguranţa şi progresul ei.

Prin noi se vor deschide comerciului ei, industriei şi civilisaţiunei ei acele căi, văi şi câmpii, pe carī barbarii le-au transformat în pustiurī triste.

Nu o rugăciune vĕ adresăm, când vĕ atragem atenţia asupra persecutării Armenilor, ci *vrem numai sĕ vĕ amintim, pentru ultima óră, datoria d-vóstrĕ de a ocroti pe creştinī.*

Representanţii puterilor trebuiesc sĕ puie capĕt, în cel mai scurt timp, arestărilor şi surghiunirilor în massă a Armenilor şi sĕ stăruiască pentru executarea cât mai repede a reformeloĕ cerute de fraţii noştri „Tahnaztzagan".

O nouă acţiune e pregătită, care va arăta vitalitatea naţiunii nóstre.

Décă scrisórea nóstră nu vĕ va îndemna la paşī hotărîtorī, atuncī veţī mai avea odată ocasiunea de a vedea, că *scim sĕ întărim prin mórte argumentele nóstre.*

Incredinţaţī de dreptatea causei şi de moderaţiunea cererilor nóstre, şi sătui de tristele resultate ale rĕului, *ne vom nimici pe noi înşine, şi pe toţī cei ce ne înconjóră într'o catastrofă comună şi-i vom cita dinaintea judecăţei lui Dumnedeu*, ca sĕ dea acolo socotélă de grozăviile, ce ne aduce cu sine acest al treilea, dér de sigur nu cel din urmă atentat, pe care slăbiciunea vóstrĕ ne silesce sĕ-l sĕvêrşim în Capitala Orientului.

Congresul studenţilor dela Fălticenī.

Este fórte întristător, că s'a vêrêt intriga politică şi zizania şi între tinerii universitarī dela congresul studenţilor. Intr'un raport special, oposiţională *„Epoca"* spune, că un mare numĕr de studenţī stând sub presiunea guvernamentală, a zădărnicit prin scandalurī propunerea d-lor Ionescu — Brăila, şi Cancicov, ca sĕ se accentueze în resoluţiile congresului şi *cestiunea naţională;* de asemenea s'a zădărnicit şi propunerea privitóre la o *escursiune* istorică în localitatea *Baia*. In urma scandalurilor acestora *un mare numĕr de studenţī*, în deosebī cei din Iaşī, *s'au retras din congres.*

Congresul a trimis M. Sale Regelui următórea telegramă:

Studenţii universitarī întrunitī în al 17-lea congres, Vĕ rógă sĕ primiţī exprimarea sentimentelor de înaltă iubire şi devotament, ce-i animéză faţă de M. Vóstră şi faţă de Dinastie.

Sprijinul ce M. Vóstră daţī progresului şi desvoltărei culturale a naţiunei române, rîvna ce puneţī întru desvoltarea pacînică a poporului românesc, rîvnă ale cărei resultate se învederéză necontenit, 'şī găsesc astădī o înaltă expresiune în visita M. S. Impĕratului-Rege Francisc Iosif.

Acéstă visită o aşteptăm cu entusiasm; ea este un eveniment ce convinşī suntem că represintă şi un pas însĕmnat spre realisarea unei existenţe pacînice şi desvoltării sigure pentru Românii supuşī devotaţī ai sceptrului sĕu. Tóte acestea ne fac a striga cu căldură:

Se trăiţī Majestate, Trăiască Dinastia, Trăiască naţiunea română!

Serbările dela Făgăraş.

Programul *adunărei generale, ce o va ţine „Societatea pentru crearea unui fond de teatru naţional-român", la 27 şi 28 Septemvre st. n. a. c. în Făgăraş* este următorul:

I. Sâmbătă în 26 Septemvre: a) primirea óspeţilor la tren; b) óspeţii, carī sosesc cu trăsurile sunt rugaţī a se opri la localul societăţii „Progresul" (casele d-nei Zinca Roman), unde se află biroul comitetului arangiator, care le va da desluşirile de lipsă; c) la 8 óre séra convenire socială în grădina „Mexico".

II. Duminecă: a) la 8 óre diminéţa serviciu divin la ambele bisericī din loc; b) la 10 óre a. m. şedinţa I-mă a adunărei generale în sala hotelului „Lauritsch"; c) la 1 óră banchet în sala grădinei „Mexico"; d) la $7^1/_2$ óre séra producţiune musicalăteatrală şi joc în sala hotelului „Lauritsch".

III. Lunī: a) la 10 óre a. m. şedinţa a II-a a adunărei generale; b) la 1 óra d. a. masă comună în grădina „Mexico"; c) la 4 óre d. a. eventuală escursiune la „Móra de hârtiă".

Făgăraş, 18 Septemvre 1896.

Pentru comitetul arangiator:
Dr. Ioan Şenchea,
preşedinte.

INVITARE la producţiunea musicalăteatrală, ce o arangiéză societatea „Progresul", cu ocasiunea adunărei generale a societăţei pentru fond de teatru român, — în sala hotelului „Lauritsch" din Făgăraş Duminecă în 27 Septemvre n. c., la care sunteţī învitaţī cu tótă stima.

Preţul intrărei: Locul I şirul 1 şi cercle 1 fl. 20 cr., şirul 2—3 1 fl; locul II 80 cr; parterre 60 cr; galeriă 30 cr, de persónă.

Venitul curat e destinat în favorul societăţii pentru fond de teatru român. Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Oferte maninimóse se primesc cu mulţămită şi se chitéză publice.

PROGRAMA:

I. 1) Musicescu: „Baba şi moşnégul" cor mixt. 2) Dima: „Cucule cu péna sură" cor mixt. 3) Dima: „Fântâna cu trei isvórĕ" cor mixt. 4) Musicescu: a) Dor dorule" cor mixt. b) „Ileana" cor mixt.

II. Sfredelul Dracului, farsă de X. Persónele: Mustoxidis, fost inspector de tutunurī. Şloimescu, sergent veterinar. Imergold, zaraf. Goldimer, nepotul lui. Coţofanescu, poet tragic. Stan Funduc, bucătar. Madam Kuhala Gafia, fată 'n casă. După producţiune joc.

AVIS. P. T. Domnī, carī doresc a lua parte la adunarea generală a „Societăţei pentru fond de teatru român", convocată pe 27 şi 28 Septemvre n. c. în Făgăraş, şi voesc a reflecta la îngrijirea comitetului arangiator pentru încuartirarea lor, sunt rugaţī a se adresa în acéstă privinţă la subscrisul cel mult până în 25 l. c.

Făgăraş, 17 Septemvre 1896.

Dr. Ioan Şenchea,
preş. comitetului.

Convocare.

Adunarea generală a despărţĕmêntului II al Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român se convócă pe *Marţī în 6 Octomvre 1896 st. n.* la 2 óre după amédī în Bran, la care se învită onoraţii membri şi toţī aceia, carī se intereséză de progresul poporului român.

Zĕrnescī, 18 Septemvre n. 1896.

Nicolau Garoiu, director. *Ioan Strĕvoiu*, secretar.

SCIRI ULTIME.

Budapesta, 20 Septemvre. In şedinţa de ierī a camerei magnaţilor, cu ocasiunea desbaterei proiectului de lege asupra procedurei penale, contele *Ferdinand Zichy* s'a îndreptat mai întâiŭ în contra comisiunei, care pretindea, că proiectul corĕspunde cerinţelor moderne ale timpului. Décă este ceva modern, dise el, nu urméză de aci, ca sĕ fiă şi bun.

Mai ales în ce privesce instituţiunea *Curţii cu juraţī* Zichy arătă, că dispoziţiunea proiectului, după care jurat póte fi *numai acel cetăţen ungar care scie ungouresce*, nu corĕspunde stărilor dela noi, deóre-ce sunt comune, a căror inteligenţă e compusă tocmai din ómenī, carī nu sciu ungouresce, ér puţinī locuitorī maghiarī sunt inferiorī de cultură faţă cu Nemaghiarii.

Contele Zichy se provócă şi la împrejurarea, că în procesele cu caracter de naţionalitate s'ar aduce sentinţe peste mĕsură aspre şi nedrepte, deórece *juraţii maghiarī ai respectivei comune ar pute fi în anumite casurī preocupaţī.*

DIVERSE.

Puterea nutritivă a pânei. Deja Liebig a fost de părere, că grâul, măcinându-se fin, îşī perde mult din puterea sa, ér fărina décă se cerne îşī perde fosfatul, care il conţine şi de aceea pânea albă nu-e recomandabilă pentru lucrătorī. Acum un chemic engles, Yates, într'o broşură, scrisă pentru popor, dice: Pentru-că clasa muncitorilor consumă fórte puţină carne, de aceea trebue sĕ mănâncī pită négră. Tĕrîţele formézā partea cea mai nutritóre a pânei şi servesc pentru formarea şi desvoltarea óselor şi muşchilor, decī bucatele carī sunt mai puţin măcinate, conţin cel mai mult şi mai puternic nutremênt.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Septmvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.10
Renta de coróne ung. 4%	99.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.40
Bonurî rurale ungare 4%	97.40
Bonurî rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.75
Losurî pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.50
Renta de argint austr.	101.65
Renta de aur austr.	123.55
Losurî din 1860	145.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	952.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	401.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	369.10
Napoleondorî	9.53
Mărcî imperiale germane	58.70
London vista	119.75
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%	101.15
Note italiene	44.25

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Septemvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.47	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.47
Napoleon-d'orî	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenî	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescî	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcî germane	Cump.	58.30	Vênd.	—.—
Lire turcescî	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nrul 2400 - 1896.
not.

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscrisei primării comunale se aduce la cunoscința publică, cumcă pe basa Inaltei concesiunî ministeriale Nr. 2801/I—2 1896 Comuna mare Zernescî **vinde** pe calea licitațiunei publice și de oferte, în partea din pădure „Nămaia", conform planului de pădurit aprobat, următorul cuant de **lemne** și anume:

I. In clasa de esploatare D. seria I departamentul 1 tabla 1 circa 68,210 metri cubicî molidv.

II. In clasa de esploatare E. seria I departamentul 1 tebla 1, 2, 4, 7, și 9 circa 38,209 metri cubicî molidv și 86,094 metri cubicî lemn de fag.

Prețul de strigare se fixéză pentru molidv cu 60 (șese̦decî) crucerî, ér pentru fag 10 (dece) crucerî de fiă-care metru cubic.

Ofertele provĕdute cu timbru de 50 cr. și 10% din prețul de strigare ca vadiu sunt a se înainta subscrisei primării comunale până la începerea licitațiunei verbale, care se va ține Vinerî la 9 Octomvre st. n. 1896 la 11 óre a. m. în cancelaria primăriei comunale din Zernescî.

Reflectanții sunt rugați a scrie clar în oferte, atât în cifre, cât și în litere prețul oferit de fiă-care metru cubic.

Se observă, că la sus numita pădure, care se află în o depărtare de 16 Klm. de Comună, conduce drum, care cu puține spese se póte aduce în starea cea mai bună și în fine, că în Comună se află și stațiune de drum de fier.

Condițiunile de licitațiune se pot vedé în órele oficióse la primăria comunală din Zernescî.

Zernescî, la 20 Iulie 1896.

Primăria comunei Zernescî:

Stoica Garoiŭ, primar. — Nistor Podar, notar.

1027,3—3

Sz. 1434—1896. kjz.

Árverési hirdetmény.

Fogaras megye Ó-Sinka község határán található és az ó-sinkai 101. A † számu telekjkvben felvett 1—23 rendszámok alatti, s alább kitüntetett helyrajzi számu ingatlanok, melyek néhai Futs Todor örökösei tulajdonát képezik, Ó-Sinka község iroda helységében **1896 évi Szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor** tartandó közárverésen örökre eladatni fognak, és pedig telekkönyvi testenként: 187/1, 188/1 helyrajzi számu 795 fr., 1240/2 hrsz. 13 frt., 1505/3 hrsz. 3 frt., 1678/1 hrsz. 4 frt., 1968/3 hrsz. 16 frt., 2198/1 hrsz. 2 frt., 2330/1 hrsz. 5 frt., 3152/3 hrsz. 2 frt., 3751 hrsz. 13 frt., 4019/3 hrsz. 7 frt., 4314/3 hrsz. 4 frt., 4381/1 hrsz. 21 frt., 4845 a/2 hrsz. 7 frt., 5344/3 hrsz. 10 frt., 5679/2 hrsz. 18 frt., 5888/3 hrsz. 60 frt., 6519/3 hrsz. 3 frt., 6782/3 hrsz. 14 frt, 7095 hrsz. 6 frt., 7136/2 hrsz. 12 frt., 7382/3 hrsz. 12 frt., 7430 hrsz. 3 frt., 7454 hrsz. 4 frt.

Fenti ingatlanok a következő feltételek mellett árvereztetnek:

1. Árverezni szándékozók tartoznak az egyes ingatlanok kikiáltási árnak, mely egyszersmind a becsár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni.

2. Vevő köteles az ajánlott vételárt három egyenlő részletben és pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után számitandó 15 nap, a második ugyanattól számitandó 30 nap alatt és a harmadikot, melyben a bánatpénz is beszámittatik, ugyanattól 45 nap alatt, az árverés napjától számitandó 6% kamattal együtt Fogaras vármegye árvapénztárába befizetni.

3. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követőleg esedékes mindennemü adókat, az átruházási illetéket s mind ezenfelül az árverési költséget és szükséges bélyeget a vételáron kivül viselni.

4 Vevő s a megvett ingatlanok birtokába az árverésnek gyámhatóságilag jováhagyása, s a vételár járulékaival történt befizetése után lép, midőn a megvett ingatlanokkal öszszefüggő hasznok és terhek reá szállanak.

5. Vevő részére a vételi bizonyitvány csakis az árverés jogerőre emelkedése után fog kérésére kiállittatni.

6. A megvett ingatlanokra vonatkozó tulajdonjog vevő javára leendő telekkönyvi bekebelezése, csakis a teljes vételár kamatjaival együtt történt befizetése után lesz vevő által és költségére kieszközlendő.

7. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitüzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanokra az 1881. LX. t.-cz. 185. § sa szerint vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, ujabb árverés fog elrendeltetni.

8. Ezen árverési hirdetmény, mely a már megállapitott feltételeket is tartalmazza, O-Sinka község elöljáróságánál a hivatalos órákban lesz megtekinthető s kihirdetés s kifüggesztés végett a szomszédos Ohába, Persány- és Uj-Sinka községek elöljáróságaihoz egy-egy példányban megküldetik, s tekintettel arra, hogy az ingatlanok kikiáltási ára a 300 frtot meghaladja, Fogarason megjelenő „Fogaras és vidéke" s illetve Brassóban megjelenő „Brassó" czimü lapban egyszer közzéteendő, miről ezen község elöljárósága intézkedik.

Ó-Sinka, 1896 Augusztus hó 17-én.

Teusan, biró. — **Poppa,** kjző.